

Det europeiske menneskerettighetsystemet

Kjappe fakta

- Det mest avanserte menneskerettighetssystemet i verden

Milepæler:

- Europarådet (1949)
- Den europeiske menneskerettighetskonvensjonen (1950)
- Den europeiske menneskerettighetsdomstolen (1959)

Europarådet

- Etablert av 10 land (inkl. Norge) i 1949 (Strasbourg, Frankrike) – kjølvannet av andre verdenskrig.
- I dag: 46 medlemsstater (800 millioner mennesker)
- Formål: Skape varig fred ved å fremme menneskerettigheter, demokrati og rettsstatsprinsipper i Europa
- Vedtatt flere konvensjoner og resolusjoner. Den mest sentrale er den europeiske menneskerettighetskonvensjonen.

Den europeiske menneskerettighetskonvensjonen (EMK)

- Vedtatt i 1950, trådte i kraft i 1953. Norge tilsluttet seg EMK i 1952. Del av menneskerettighetsloven i 1999.
- EMK er obligatorisk for alle Europarådets medlemsstater å forplikte seg til.

Den europeiske menneskerettighetsdomstolen (EMD)

- Etablert av Europarådet i 1959. Håndhever den europeiske menneskerettighetskonvensjonen (EMK).
- Første internasjonale menneskerettighetsdomstol.
- Enkeltpersoner kan klage Europarådets medlemsstater inn for domstolen («individuell klagerett»). F.eks Hansen v. Norge. Stater kan dømmes for brudd på EMK, og må deretter reparere følgene av menneskerettighetskrenkelsen.
- 20 725 avgjørelser siden 1959 (per 31.12.21). Avgjørelsene bindende for statene.
- Utfordring: lang behandlingstid.